

МЕТОДИКА

за

определяне на цените за предоставен достъп на преносно или разпределително предприятие от потребители през собствените им уредби и/или съоръжения до други потребители за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия, на преноса на топлинна енергия и на преноса на природен газ

Общи положения

1. С методиката се урежда начинът на определяне на цените по договори за предоставен достъп от потребители през собствените им уредби и/или съоръжения на:

а) преносното, съответно разпределителните предприятия, за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия до други потребители на териториите, за които имат издадени лицензии;

б) топлопреносните предприятия, за целите на преноса на топлинна енергия до други потребители на териториите, за които имат издадени лицензии;

в) газоразпределителните предприятия, за целите на преноса на природен газ до други потребители на териториите, за които имат издадени лицензии;

2. Когато уредби и/или съоръжения са собственост на повече от едно лице, взаимоотношенията между съсобствениците във връзка с плащанията за предоставен достъп по реда на тази методика се уреждат съгласно Закона за собствеността.

3. Цените за предоставен достъп се изчисляват от лицензианта по посочените в тази методика формули въз основа на представени от лицата, предоставящи достъп до собствените си уредби и/или съоръжения, данни за разходите за тяхното обслужване. Заедно с тези данни лицата са длъжни да представят на лицензианта и документи, доказващи правото им на собственост върху съответните уредби и /или съоръжения. Лицензиантът уведомява лицето, предоставящо достъп до собствените си уредби и/или съоръжения за размера на изчислената цена за достъп, като му предоставя и разбивка и обосновка на отделните елементи на цената.

3.1. Лицата, предоставящи достъп през собствените си уредби и/или съоръжения, определят разходите за тяхното обслужване по следната формула:

$$P = ДМА * K_{обсч}$$

където:

P – разходи на лицето, предоставящо достъп, за обслужване на уредби и/или съоръжения, лв.;

$ДМА$ – стойност на дълготрайните материални активи в уредби и/или съоръжения, до които се предоставя достъп, лв.;

$K_{обсч}$ – коефициент на обслужване в i -тия сектор;

i – индекс за секторите: пренос и разпределение на електрическа енергия, пренос на топлинна енергия, разпределение на природен газ;

3.2. Стойността на дълготрайните материални активи в уредби и/или съоръжения е балансовата им стойност от инвентарните книги на юридическите лица,

предоставящи достъп, към края на годината, предхождаща прилагането на цената за предоставен достъп.

3.3. В случай, че лицензиантът изрази несъгласие с определената по предходната точка стойност на дълготрайните материални активи или лицата, предоставящи достъп не разполагат с информация за балансовата стойност на ДМА, то за стойност на тези активи се приема тяхната пазарна стойност.

3.3. Пазарната стойност на ДМА се прилага и в случаите, в които собственика на уредби и/или съоръжения, чрез които се предоставя достъп, е физическо лице.

3.4 Пазарната стойност на уредбите и/или съоръжения се определя от независим лицензиран оценител, избран по взаимно съгласие между страните.

3.4.1. При непостигане на съгласие за оценител всяка от страните има право да поиска определянето на оценител от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), като в случая се прилагат съответно разпоредбите на § 4, ал. 3 от ПЗР на ЗЕ.

3.4.2. ДКЕВР определя методите и критериите, които ще се прилагат при изчисляването на пазарната стойност на материалните активи, съобразно пропускателната способност, капацитета, надеждността, товаровият график, напрежението/налягането, икономическият и техническият полезен живот на активите.

3.4.3. Изчислената пазарна стойност на ДМА по предходната точка е пределна и се прилага и при определянето на цената за предоставен достъп.

3.4.3. Разходите по оценяването се поделят поравно между страните.

4. Определената по реда на тази методика цена е пределна. При съгласие между страните, те могат да прилагат и по-ниска от, определената по реда на тази методика цена за достъп.

5. Цените за предоставен достъп са в лева за месец за едногодишен период. При договореност между страните този срок може да бъде удължен.

6. ДКЕВР осъществява контрол по образуването и прилагането на цените за достъп.

7. ДКЕВР може да изисква информацията относно:

а) сключените договори за достъп до уредби и/или съоръжения, собственост на потребители и тяхното изпълнение;

б) договорената цена за достъп и нейните елементи.

8. За целите на изчисляването на цената за достъп ДКЕВР определя коефициенти на обслужване за дейността по сектори – пренос и разпределение на електрическа енергия, пренос на топлинна енергия и разпределение на природен газ и по следната формула:

$$K_{обс\lambda} = \frac{P_i}{ДМА_i}$$

където:

P_i – общи постоянни разходи на лицензираните предприятия в i -тия сектор, лв.;

$ДМА_i$ – обща стойност на дълготрайните материални активи на лицензираните предприятия в i -тия сектор, лв.;

8.1. Общите постоянни разходи на лицензираните предприятия в съответния сектор включват одобрените от ДКЕВР постоянни разходи за годината, предхождаща прилагането на цената за достъп.

8.2. Общата стойност на дълготрайните материални активи на лицензираните предприятия в съответния сектор е сумата от балансовите стойности на ДМА, включени в регулаторната база на активите, като елемент от утвърдените от ДКЕВР цени за годината, предхождаща прилагането на цената за достъп.

9. Коефициентите на обслужване се определят ежегодно от ДКЕВР през годината, предхождаща прилагането на съответната цена за предоставен достъп, като същите се публикуват на интернет страницата на ДКЕВР.

Цена за предоставен достъп на преносното, съответно разпределителното предприятие през собствени уредби и съоръжения на потребители за целите на преобразуването и преноса на електрическа енергия

10. Цената за предоставен достъп се определя по следната формула:

$$C_{\partial} = \frac{P}{12} * \frac{E_{\partial}}{E_{\text{общо}}}$$

където:

C_{∂} - цена за предоставен достъп, лв./месец;

P - годишни разходи за обслужване на съоръженията, за които се предоставя достъп, определени съгласно т. 3., лв.;

E_{∂} - сума от прогнозните годишни потребление на електрическа енергия на потребителите, които получават енергия през уредби и съоръжения, до които е предоставен достъп, без потреблението на лицето, предоставящо достъп, в kWh;

$E_{\text{общо}}$ - общо прогнозно годишно нетно потребление на електрическа енергия от всички потребители, включително това на лицето, предоставящо достъп, определено по следната формула:

$$E_{\text{общо}} = E_{\text{дост}} * (1 - TP/100), \text{ kWh}$$

където:

$E_{\text{дост}}$ – прогнозно годишно количество доставена електрическа енергия в уредби и съоръжения, до които се предоставя достъп, вкл. на предприятието, предоставящо достъп, в kWh;

TP – годишни технологични разходи за преобразуване и пренос енергия, %.

11. Годишните технологични разходи на електрическа енергия за пренос или разпределение се определят по един от следните методи:

а) метод на трайност на максималните загуби на мощност

$$\Delta A = \Delta P_{\text{max}} * \tau,$$

където:

ΔA – загуби на електрическа енергия, в kWh;

ΔP_{max} – максимални загуби на мощност, в kW;

τ – трайност на максималните загуби в часове, определена по следната формула:

$$\tau = 0,124 + T_{\max} * 10^{-4} * 8760$$

където:

T_{\max} – годишна използваемост на максималния товар, часове.

б) метод на средния товар

$$\Delta A = \Delta P_{cp.} * T,$$

където:

ΔA – загуби на електрическа енергия, kWh;

$\Delta P_{cp.}$ – загуби на мощност при среден товар, kW;

T – период, за който се изчисляват загубите на електрическа енергия, часове.

11.1. За целите на определянето на технологичните загуби се приемат съответните допускания по отношение на нивата на напрежение, формата на товаровия график, коефициента на плътност на товара.

11.2. Загубите на мощност в електрическите съоръжения се определят по следните формули:

а) за електропроводни линии

$$\Delta P = \frac{S^2}{U_n^2} * R,$$

където:

ΔP – загуби на активна мощност в електропроводните линии, kW;

S – сумарен поток на пълната мощност по електропроводната линия, MVA;

U_n – номинално напрежение на електропроводната линия, kV;

R – активно съпротивление на електропроводната линия, Ω .

б) за силови трансформатори

$$\Delta P_{тр} = \Delta P_{ст} + \Delta P_{м},$$

където:

$\Delta P_{тр}$ – сумарни загуби на активна мощност в трансформатора, kW;

$\Delta P_{ст}$ – загуби на активна мощност в стоманата ($\Delta P_{празен\ ход}$), kW;

$\Delta P_{м}$ – загуби на активна мощност в намотките на трансформатора, kW.

За целите на методиката се приема, че загубите на активна мощност в намотките на трансформатора $\Delta P_{м}$ са равни на загубите в режим на късо съединение $\Delta P_{кc}$, определени по следната формула:

$$\Delta P_{м} = \Delta P_{кc} = \frac{S_n^2}{U_n^2} * R_m$$

където:

S_n – номинална мощност на трансформатора, MVA;

U_n – номинално напрежение на съответната намотка на трансформатора, kV;

R_m – активно съпротивление на трансформатора, Ω .

12. При определянето на цената за достъп за следващата година се отчитат надвзети или недовзети суми от предоставящото достъп лице в резултат на разлики между прогнозно и действително потребление на електрическа енергия.

Цена за предоставен достъп на топлопреносното предприятие през собствените съоръжения на потребители за целите на преноса на топлинна енергия

13. Цената за предоставен достъп се определя по следната формула:

$$C_d = \frac{P}{12} * \frac{Q_d}{Q_{общо}}$$

където:

C_d - цена за предоставен достъп, лв./месец;

P - годишни разходи за обслужване на съоръженията, за които се предоставя достъп, определени съгласно т. 3., лв.;

Q_d - сума от прогнозните годишни потребления на топлинна енергия на потребителите, които получават енергия през съоръженията, до които е предоставен достъп, без потреблението на предприятието, предоставящо достъп, MWh;

$Q_{общо}$ - общо прогнозно годишно нетно потребление на топлинна енергия от всички потребители, включително това на предприятието, предоставящо достъп, определено по следната формула:

$$Q_{общо} = Q_{дост} * \left(1 - \frac{TP}{100}\right), \text{ MWh}$$

където:

$Q_{дост}$ - доставена топлинна енергия в съоръженията, до които се предоставя достъп, вкл. на предприятието, предоставящо достъп, в MWh;

TP – технологични разходи за пренос на топлинна енергия, %.

14. Технологичните разходи на топлинна енергия се определят за договорените режими на потребление по един от следните начини:

а) чрез провеждане на контролни измервания;

б) по изчислителен път въз основа на техническите характеристики на съоръженията съгласно данни на производителя;

в) по договореност между страните.

15. Стойността на технологичните разходи за пренос на топлинна енергия, при необходимост, се определя поотделно за всеки договорен режим на потребление.

16. При определянето на цената за достъп за следващата година се отчитат надвзети или недовзети суми от предоставящия достъп потребител, в резултат на разлики между прогнозно и действително потребление на топлинна енергия.

Цени за предоставен достъп от пряко присъединени към газопреносната мрежа потребители на газоразпределително предприятие, получило лицензия,

през собствените им съоръжения, за целите на преноса на природен газ до други потребители на територията, определена в лицензията

17. Цената за предоставен достъп се определя по следната формула:

$$C_{Д} = \frac{K_{Д}}{K_{общ}} * \frac{P_{год}}{12},$$

където:

$C_{Д}$ - цена за предоставен достъп, лв./месец;

$P_{год}$ – годишни разходи за експлоатация и поддръжка, определени съгласно т.10.1. и 10.2., лв.;

$K_{Д}$ – заявен максимален капацитет на разпределителното предприятие, получило достъп до съоръженията на пряко присъединен потребител, за следващата година, тмз/час;

$K_{общ}$ – проектен капацитет на газоразпределителното предприятие и на пряко присъединения потребител за следващата година тмз/час.

18. При определянето на цената за достъп за следващата година се отчитат надвзети или недовзети суми от предоставящия достъп потребител, в резултат на разлики между прогнозни и действителни максимални капацитети.

19. Тази методика е одобрена от ДКЕВР на основание чл. 117, ал. 7, чл. 138, ал. 3 и чл. 197, ал. 7 от Закона за енергетика с решение по протокол № 27/04.02.2008 г., т. 12

20. Тази методика отменя методиката, приета с решение по протокол № 49/15.07.2004 г., т. 2 на ДКЕВР.